

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ИНДУСТРИАЛЕН БИЗНЕС И ЛОГИСТИКА“

Приета от ФС (протокол № 11/ 25. 04. 2024 г.)

Приета от КС (протокол № 9/ 16. 04. 2024 г.)

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Денка Златева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „УПРАВЛЕНИЕ НА МАЛКИЯ БИЗНЕС“

ЗА СПЕЦ: „Логистика“; ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4; СЕМЕСТЪР: 7

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 8

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	180	-

Изготвили програмата:

1.
(Доц. д-р Иван Петров)

2.
(Доц. д-р Йордан Иванов)

Ръководител катедра:
„Индустиален бизнес и логистика“ (Доц. д-р Пламен Павлов)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната дисциплина „Управление на малкия бизнес“ има важно място в подготовката на специалисти с образователна и квалификационна степен „бакалавър“ в специалност „Логистика“. Тя създава условия за избор на кариерна алтернатива, преди дипломирането на студентите. Базира се на изучаваните в предходните курсове дисциплини „Въведение във финансите“, „Основи на правото“, „Теория на счетоводството“ и „Мениджмънт“.

С изучаването на тази дисциплина студентите от специалността придобиват необходимите знания и разбиране за:

- дефиниране на микро, малки и средни предприятия;
- средата и държавната рамка за подпомагане на малките и средните предприятия;
- данъчен режим на предприятията от малкия бизнес;
- осигурителен режим на предприятията от малкия бизнес;
- дейностите, необходими за стартиране на бизнеса;
- правен режим и дейности за наемането на персонал при различни правоотношения – трудови, нетрудови, договори за управления, решения на собственици;
- специфика на счетоводството на малките предприятия.

Дисциплината „Управление на малкия бизнес“ формира умения за:

- прилагане на критериите за разграничаване на различни по размерност предприятия и за определяне на МСП;
- подготовка на всички изискуеми документи за създаване и вписване на избраната правна форма за бизнес;
- умения за извършване на всички практически дейности по стартиране на малко предприятие;
- подготовката на трудови, нетрудови договори и договори за управления и контрол;
- разработване на ведомости, сметки за изплатени суми, служебни бележки и други документи за различните правоотношения на предприятията;
- разработване на годишни данъчни декларации на малките предприятия и на лицата, получаващи доходи по различни правоотношения.

Полезността на дисциплината е както в посока формиране на знания и умения, така и за формиране на нагласи за стартиране на самозаетост от една страна, а от друга страна – позволява висока конкурентоспособност на комплексни и широко профилни икономически специалисти, необходими за работа в малките фирми. Друга много полезна кариерна възможност, за която се формира квалификация чрез дисциплината е работа в държавни институции, осъществяващи контрол на малките предприятия (НАП, НОИ, Главна инспекция на труда, Агенции по заетостта).

Натрупаните знания са основа за обвързване на всички специализиращи учебни дисциплини с кариерните алтернативи на студентите. От една страна, дисциплината тава необходимите знания и умения за стартиране на собствен бизнес. От друга, създава условия за успешно и пълноценно изпълнение на функциите на икономист в предприятия с логистични дейности.

Дисциплината „Управление на малкия бизнес“ развива следните ключови компетентности:

- предприемаческа – умения за стартиране на бизнес (правилна оценка и избор на правна форма за бизнес; подготовка на пълен комплект документи за вписване, наемане на персонал и подготовка на договори);
- цифрова – способност за работа със специализиран и универсален софтуер за управление на фирмата, за подготовка на отчети и декларации;
- математическа – изчислителни процедури при определяне на работни заплати, осигуровки, данъци, оценка на данъчна и осигурителна тежест.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
Тема 1. Дефиниране на малкия и среден бизнес		2	2	
1.1	Дефиниране на МСБ в Европейския Съюз и САЩ			
1.2	Дефиниране на МСБ в България			
1.3	Определяне на критериите за диференциране на предприятията			
Тема 2. Организационно правни аспекти на стартиране на малкия бизнес. Вписване в търговския регистър		2	2	
2.1	Избор на форми за търговска дейност. Основни нормативни актове, регламентиращи формите и вписването им в търговския регистър.			
2.2	Технология за учредяване и вписване на ЕТ и търговски дружества			
2.3	Кооперации и граждански дружества – регламентация, регистрационен режим			
Тема 3. Регистрационен режим на малките предприятия (други регистри)		2	2	
3.1	Вписване в БУЛСТАТ регистъра на някои специфични правни форми и физически лица със свободна професия			
3.2	Регистрация като администратор на данни и регистрация по ЗЗБУТ			
3.3	Доброволна регистрация на предприятието в регистъра на БТПП и други регистри			
Тема 4. Подготовка за стартиране на дейност на новосъздадената фирма		2	2	
4.1	Регистрация на касови апарати			
4.2	Деклариране стартиране на дейност на самоосигуряващи се лица			
4.3	Определяне на код на икономическата дейност по КИД			
Тема 5. Патентно-облагаема дейност на еднолични търговци и приравнени към тях физически лица				
5.1	Данъчен режим при извършване на патентна дейност. Правна регламентация в ЗМДТ и наредби на териториалните органи на управление (общини).			
5.2	Разработване на годишна данъчна декларация и прилежащите и приложения			
Тема 6. Данъчен режим на еднолични търговци по реда на ЗДДФЛ		2	2	
6.1	Режим при извършване на смесена (патентна и непатентна) дейност			
6.2	Данъчен режим при извършване на непатентна дейност. Облагане по реда на ЗДДФЛ.			
6.3	Определяне на авансов, годишен и осигурителен доход за довносяне, осигурителни вноски. Облагаем доход и данъчна декларация.			

Тема 7. Данъчен и осигурителен режим на търговските, неперсонифицирани дружества и кооперациите		2	2	
7.1	Законова основа на данъчния режим по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО)			
7.2	Определяне на данъчната основа, окончателния годишен данък и авансовите данъци			
7.3	Еднократни данъци			
Тема 8. Извършване на стопанска дейност от физически лица без регистрирана фирма.		2	2	
8.1	Регистрационен режим (вписване в специални регистри)			
8.2	Дейност на лица със свободна професия и занаятчий			
8.3	Дейност на земеделски производители и тютюнопроизводители			
8.4	Данъчен и осигурителен режим на стопанската дейност на физически лица без регистрирана фирма			
Тема 9. Подготовка, разработване, регистрация и изпълнение на трудови договори		2	2	
9.1	Подготовка на трудови договори. Работа с НКПД. Разработване на трудови договори и длъжностни характеристики за необходимите позиции			
9.2	Регистрация на трудовите договори. Първоначални и периодични инструктажи за безопасност на труда			
9.3	Разработване на ведомости. Подаване на декларации образец 1 с данни за осигурените лица и декларация образец 6.			
9.4	Разработване на служебни бележки за доходи по трудови правоотношения. Годишно изравняване на данъка. Трудови книжки, документи за удостоверяване на стаж и осигурителен доход.			
Тема 10. Подготовка и режим на нетрудови правоотношения		2	2	
10.1	Разработване на договори за нетрудови правоотношения			
10.2	Данъчен и осигурителен режим при нетрудови правоотношения			
10.3	Разработване на сметки за изплатени суми и служебни бележки при нетрудови правоотношения			
10.4	Подаване на данни за изплатени суми на лица по нетрудови правоотношения. Годишно деклариране на доходи.			
Тема 11. Подготовка и режим на договорите за управление и контрол		2	2	
11.1	Разработване на договори за управление и контрол (ДУК)			
11.2	Данъчен и осигурителен режим при договори за управление и контрол			
11.3	Разработване на ведомости и подаване на данни за изплатени суми по договори за управление и контрол			
11.4	Годишно деклариране на доходи по ДУК			
Тема 12. Режим на работа и форма на получаване на възнаграждения от собствениците (съдружниците)		2	2	

12.1	Извършване на трудова дейност в собствената фирма с личен труд			
12.2	Работа по трудови и договори за управление			
12.3	Доходи от дивиденди			
12.4	Годишно деклариране на доходите на собствениците (съдружниците). Данъчен и осигурителен режим на доходите по различни правоотношения.			
Тема 13. Подготовка на документи при прекратяване на правоотношения на персонала и при ползване на обезщетения		2	2	
13.1	Трудови и осигурителни книжки. Подготовка на удостоверения при приключване (УП) и служебни бележки.			
13.2	Подготовка на документи за обезщетения при временна неработоспособност, бременност и отглеждане на дете. Технология на определяне на обезщетенията.			
13.3	Подготовка на документи за обезщетения при безработица. Технология на определяне на обезщетенията.			
Тема 14. Счетоводство на малкото предприятие		2	2	
14.1	Същност и особености на счетоводната политика на малкото предприятие. Същност и съдържание на ГФО.			
14.2	Организация и технология на счетоводното отчитане при използване на “едностранното счетоводство”			
14.3	Организация и технология на счетоводното отчитане при “двустранно счетоводство”. Форми.			
Тема 15. Икономически софтуер, използван при управление на малките предприятия				
15.1	Безплатен софтуер, разработван за подаване на информация от фирмите до НАП и НОИ			
15.2	Програмни продукти за автоматизация на счетоводната отчетност на предприятията			
15.3	Програмни продукти за автоматизация на „Труд и работна заплата“			
Общо:		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№ по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА ¹	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Разработване на пълен комплект документи за създаване и вписване в търговския регистър на предприятие	1	40
1.2.	Казус за ЕТ (авансови осигурителни вноски, годишен осигурителен и данъчен доход, вноски, данъчна декларация)	1	25
1.3	Работа върху казус за трудови и нетрудови правоотношения (ведомости, справки, сметки за изплатени суми, декларации)	1	25
1.4.	Работа върху казус за определяне на данъците на юридически	1	15

¹ При дисциплини, които завършват с текуща оценка се попълва само т. 1 Семестриално оценяване, съгласно чл.21, ал. 2 от Правилника за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на студентите в Икономически университет – Варна.

	лица по ЗКПО		
1.5.	Разработване на казус за обезщетения поради временна неработоспособност	1	15
1.6.	Тест с изчислителни задачи	1	20
Общо за семестриален контрол:		6	140
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (тест и работа върху казуси)	1	40
Общо за сесиен контрол:		1	40
Общо за всички форми на контрол:		7	180

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Закон за малките и средните предприятия.
2. Действащо търговско правно, данъчно, счетоводно, трудово, осигурително и друго законодателство.
3. Петров, И., Якова, Т. и Р. Шинева, Студентските предприемачески нагласи и намерения: изследване, анализ и интерпретация, Издателство Наука и икономика към ИУ Варна, 2009, Варна
4. Славова, И., Бизнес стратегии, планове, бюджети, Издателство Сиела, 2011, София

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Електронни учебни материали по дисциплината „Управление на малкия бизнес“, качени в Платформата за електронно обучение (e-learn) на ИУ – Варна.
2. Видеолекции по дисциплината https://www.youtube.com/@IvanPetrov_UE_Varna
3. Дефиниция за МСП справочник, МИЕ, 2007
4. Европейска Комисия, Ръководство за потребителя относно дефиницията за МСП, Люксембург: Служба за публикации на Европейския съюз, 2020.
5. Изследване на предприемачеството и перспективите за развитие на иновациите 2012-2013, ИАНМСП, 2013, София.
6. Национална стратегия за развитие на МСП в България 2014-2020, Small Business Act
7. Small Business Act (SBA) for Europe
8. European Commission Brussels, 9.1.2013 COM (2012) 795 final, Communication from the commission to the European Parliament the council the European Economic and Social Committee of the region, Entrepreneurship 2020 Action Plan